

Pré-mantelzorgbeleid Gemeente Hellendoorn

Nijverdal, 6 december 2022 Nr. 2022-029142

Het college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn;

gelet op het bepaalde in artikel 1:3, vierde lid en de artikelen 4:81 tot en met 4:84 Algemene wet bestuursrecht en artikel 2.12 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

b e s l u i t:

vast te stellen het Pré-mantelzorgbeleid Gemeente Hellendoorn

Waarom Pré-mantelzorgbeleid?

De gemeente Hellendoorn wil dat haar inwoners zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen woonomgeving en in de nabijheid van het eigen sociale netwerk moeten kunnen blijven wonen. Voor mensen die een zorgindicatie hebben, is dat al mogelijk gemaakt met de regeling voor mantelzorgwoningen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Gemeente Hellendoorn wil meewerken aan de situatie waarbij de senioren, die nog géén directe zorg (geen zorgindicatie) nodig hebben, wel al bij bijvoorbeeld de kinderen kunnen gaan wonen. In deze situatie wordt voor elkaar gezorgd en zodra er een concrete mantelzorgvraag ontstaat, kunnen de kinderen voor de ouders gaan zorgen. Er is hier sprake van een pré-mantelzorgverzoek. In deze beleidsregel worden de voorwaarden vastgelegd op basis waarvan gemeente Hellendoorn meewerkt aan pré-mantelzorgverzoeken.

Wat is mantelzorg en wat is er nu geregeld?

Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. De overheid maakt het mogelijk dat mantelzorgers en verzorgden in elkaars nabijheid kunnen wonen. In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is geregeld dat mantelzorgwoningen vergunningsvrij geplaatst mogen worden in de tuin van de mantelzorgers of verzorgden. Zo'n mantelzorgwoning mag ook in een woning of een bestaand bijgebouw worden gerealiseerd. Dat er geen vergunning nodig is, wil niet zeggen dat er geen regels gelden bij de bouw van zo'n woning. De mantelzorgwoning moet voldoen aan het Bouwbesluit. Mantelzorgwoningen zijn op grond van de Wabo tijdelijke woningen. Houdt de mantelzorg op, dan mag het bouwwerk niet langer gebruikt worden als woning. Een mantelzorgwoning is alleen vergunningsvrij als de mantelzorgrelatie kan worden aangetoond met een door een huisarts, wijkverpleegkundige of andere sociaal-medische adviseur afgegeven zorgindicatie. Mantelzorgwoningen worden niet aan de woningvoorraad van de gemeente toegevoegd.

Hoe willen we in Gemeente Hellendoorn omgaan met pré-mantelzorgverzoeken?

De bestemmingsplannen van de gemeente voorzien niet in de mogelijkheid om een 2e woning in de achtertuin te bouwen. De gemeente werkt daar in het algemeen ook niet aan mee. De gemeente vindt het wel belangrijk dat de burgers zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving kunnen blijven wonen en naar vermogen meedoen in de samenleving (zie ook WoonZorgVisie – Wonen en zorg in balans). Het sociaal maatschappelijke beleid van de gemeente steekt in op de zelfredzaamheid van de burgers. Een passende (zorg)woning draagt hier aan bij. Als mensen in de woonsituatie vooruit willen lopen op een toekomstige mantelzorgrelatie, dan vindt Gemeente Hellendoorn dat een goede ontwikkeling. Vanuit deze gedachten worden pré-mantelzorgwoningen onder voorwaarden mogelijk gemaakt, waarbij in sommige situaties maatwerk mogelijk is.

Vergunning

Hoe werken we mee?

Gemeente Hellendoorn werkt mee aan pré-mantelzorgwoningen met een tijdelijke omgevingsvergunning. De Wabo voorziet in de mogelijkheid om met een omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan voor de toevoeging van een woning. Dat is voorzien in artikel 2.12, lid 1a, sub 2 van de Wabo en artikel 5, lid 1c van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegd gezag. In artikel 4, lid 11 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht is aanvullend opgenomen dat tijdelijk gebruik van bouwwerken in aanmerking komt voor het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, lid 1a, sub 2 van de Wabo. De omgevingsvergunning geldt voor een periode van maximaal 10 jaar. Na 10 jaar komt de omgevingsvergunning te vervallen (of eerder in geval van overlijden of verhuizing naar een verpleeghuis). De vergunning komt ook te vervallen als in de loop van de 10 jaar een 'echte' mantelzorgsituatie ontstaat waarbij de 2e woning vergunningsvrij is. De termijn van 10 jaar kan niet verlengd worden. Wanneer na 10 jaar nog geen sprake is van een 'echte' mantelzorgsituatie, neemt de gemeente het besluit om voor dit bijzondere geval niet handhavend op te treden tegen het met het bestemmingsplan afwijkende gebruik.

In het kader van handhaving wordt in de tijdelijke omgevingsvergunning een meldingsplicht opgenomen als de (pré)mantelzorgrelatie om welke reden dan ook wordt beëindigd. Houdt de (pré)mantelzorg op, dan mag het bouwwerk niet langer gebruikt worden als woning. Het bouwwerk hoeft niet afgebroken te worden maar de voorzieningen die het tot een woning maken, zoals bijvoorbeeld een keuken en een badkamer, moeten verwijderd worden.

Voorwaarden

Welke voorwaarden stellen we?

Artikel 1

De potentieel mantelzorgbehoevende heeft de geldende pensioengerechtigde leeftijd.

Artikel 2

Er moet sprake zijn van een 'duurzame, sociale relatie' tussen potentieel mantelzorg-behoevende en potentieel mantelzorg-verlener.

Artikel 3

De tijdelijke pré-mantelzorgwoning kan in geen geval tot een permanente woonbestemming en of woongebruik leiden. Het gebruik is van tijdelijke aard, na beëindiging van de pré-mantelzorgsituatie en/of na beëindiging mantelzorgsituatie mag het bouwwerk niet langer gebruikt worden als woning en dienen voorzieningen, zoals een keuken en of badkamer, verwijderd te worden.

Artikel 4

De tijdelijke pré-mantelzorgwoning kan gerealiseerd worden in bestaande bebouwing (bestaand bouwwerk) of binnen de bebouwingmogelijkheden op grond van het bestemmingsplan en/of de vergunningsvrije bouwmogelijkheden die het Besluit omgevingsrecht (BOR) biedt. Extra bebouwing bovenop de bestaande bebouwingmogelijkheden op grond van het bestemmingsplan en/of door de bestaande vergunningsvrije bouwmogelijkheden die in het BOR zijn opgenomen, is niet toegestaan.

Artikel 5

De tijdelijke pré-mantelzorgwoning mag uit maximaal één bouwlaag bestaan, eventueel voorzien van een kap zonder verblijfsruimte en voldoet aan de basiseisen (o.a. toe- en doorgankelijkheid) van een mantelzorgwoning.

Artikel 6

Om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen, mag het toevoegen van de tijdelijke pré-mantelzorgwoning niet leiden tot een verslechtering van de algemene woonsituatie, wat inhoudt dat er voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein gerealiseerd moet worden en geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen en gronden.

Artikel 7

De kosten van de advisering, voor zover deze niet in het kader van de AWBZ en/of WMO zijn gedaan, zijn voor rekening van de aanvrager/initiatiefnemer. Voor het in behandeling nemen, afhandelen en beschikken van een omgevingsvergunning aanvraag worden leges in rekening gebracht conform de legesverordening.

Artikel 8

Het sluiten van een anterieure en/of planschadeovereenkomst is een verplichte voorwaarde en moet zijn gesloten voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend.

Artikel 9

Het college besluit overeenkomstig deze beleidsregel, tenzij dat gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met deze beleidsregel te dienen doel (artikel 4:84 Awb).

Artikel 10

Een jaar na inwerkingtreding vindt een evaluatie van deze beleidsregel plaats.

Artikel 11

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als 'Pre-mantelzorgbeleid Gemeente Hellendoorn'.

Artikel 12

Deze beleidsregel treedt op de eerste dag na de dag van de bekendmaking in werking.

Het college voornoemd,

de secretaris, de burgemeester,